

Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ

Λαϊκισμός

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΛΕΚΟΜΕΝΟΣ

Λαϊκισμός

Ορισμός: Η αναγνώριση του λαού ως κυρίαρχου με την πιο απόλυτη έννοια, ως **οιονεί θεότητας** και καλλιέργεια συμπεριφορών που τον μιμούνται, τον κολακεύουν ή και τον εκθειάζουν.

Λαϊκισμός

Ανθρωπομορφική αναγωγή ενός κοινωνικού συνόλου σε μια **συλλογική προσωπικότητα**, στην οποία αποδίδονται ορισμένα ανθρώπινα χαρακτηριστικά, όπως:

- σκοποί-συμφέροντα
- ανάγκες-προτιμήσεις
- βούληση
- χαρακτήρας

Η ιδέα του λαϊκισμού συνεπάγεται δυο αρχές

1: Συνεπάγεται τη νομιμοποίηση και εγκαθίδρυση της **παράκαμψης των θεσμών**. Ανδρέας Παπανδρέου. Προεκλογικός λόγος 14 Απριλίου 1989, Κοζάνη. «Ο λαός είναι κυρίαρχος. Κανείς, καμία δύναμη, κανένας θεσμός, *μόνο ο λαός σ' αυτή τη χώρα κυβερνά και καθορίζει την πορεία της προς το μέλλον.*»

Η ιδέα του λαϊκισμού συνεπάγεται δυο αρχές

2: Συνεπάγεται επίσης τη νομιμοποίηση μιας ειδικής, στενής, και άμεσης σχέσης ανάμεσα στο λαό και τον ηγέτη-εκπρόσωπό του, με τη συμβολική ή/και ψυχολογική ταύτιση μ' αυτόν. Αυτή είναι η Αρχή της Εσωτερικής Σχέσης του Λαϊκισμού (Α.Ε.Σ.Λ.) ή της **ομοουσιότητας** λαού και ηγέτη.

Λαϊκισμός

Κοινωνία ως σύνολο συναλλακτικών σχέσεων/αλληλεξαρτήσεων

(α) Σφαίρα καταναγκασμού → μέσω κράτους

(β) Σφαίρα κοινωνίας πολιτών → μέσω συμφωνιών, συμβολαίων, ατύπων/τυπικών επαφών.

Και οι σχέσεις (α) και οι σχέσεις (β) προϋποθέτουν την ύπαρξη και τη λειτουργία **θεσμών**, τυπικών ή ατύπων.

Λαϊκισμός

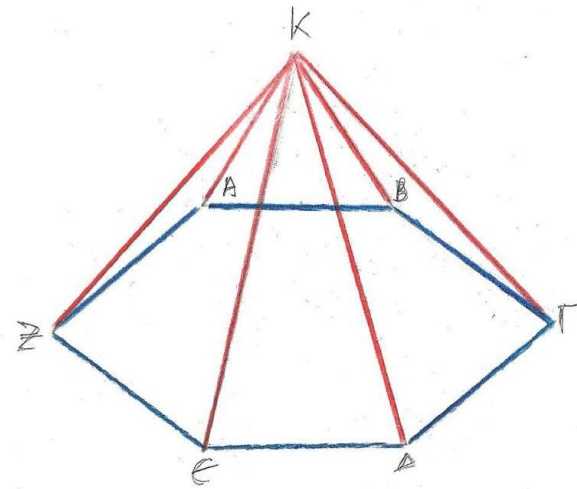
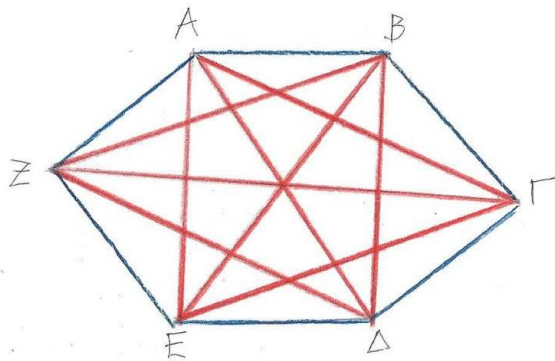
Θεσμοί.

- Τυπικοί → Προϊόντα αποφάσεων
 - Άτυποι → Προϊόντα εξέλιξης
 - Έχουν λειτουργικό ρόλο ύπαρξης στο κοινωνικό σύστημα
 - Βασίζονται σε αρχές με καθολικό χαρακτήρα
-

Λαϊκισμός

Η παράκαμψη των θεσμών (ΘΠΑΛ) Όταν οι θεσμοί παρακάμπτονται ή καταργούνται, η προσοδοθηρία αυξάνεται.

Λαϊκισμός

Λαϊκισμός

Προσοδοθηρία και διαπλοκή.

Ο όρος «προσοδοθηρία» (*rent seeking*) πρωτοχρησιμοποιήθηκε από την Anne Krueger, αλλά έγινε ευρύτερα γνωστός μέσα από τον Gordon Tullock. **Η προσοδοθηρία μπορεί να οριστεί ως η χρήση πόρων με σκοπό την χωρίς ανταπόδοση μεταβίβαση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών από ορισμένα πρόσωπα προς τον προσοδοθήρα, με βάση κάποια απόφαση, η οποία προέρχεται από μια ακολουθούμενη πολιτική.** αλληλοεξυπηρέτηση, όταν μπει το στοιχείο της προσοδοθηρίας, απαιτεί την ανάμειξη του κράτους. Αυξάνεται, επομένως, ο ρόλος του κρατισμού. Αυξάνεται, μ'άλλα λόγια, ο ρόλος των συναλλαγών με τη μεσολάβηση του κράτους.

Βλ. A.O. Krueger (1974) 'The Political Economy of the Rent-Seeking Society'. Στο *American Economic Review*, 64, σ. 291- 303 και Gordon Tullock (1993) *Rent Seeking*. Cambridge: Edward Elgar.